

4. ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

4.1 Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója

A fejlesztésben javasolt változások

- Javaslat a szennyvízelvezetés megoldására
- Járda építése, meglévő felújítása, külterületi utak fejlesztése, karbantartása
- Energiatakarékos megoldások alkalmazása (közvilágítás, lakossági elterjedés elősegítése)
- Sportpark kialakítása
- Fenntartható turizmusfejlesztési pályázat megvalósítása (partnerségben Bük várossal)
- A Béke utca elején álló harangláb helyi védelem alá helyezése javasolt

A rendezést érintő módosítások

A község belterületén:

- Az időközben kiépült településközpont mai állapotnak megfelelő megjelenítése a településtervben: a belterületi önkormányzati közút, a sportparkot is tartalmazó közkert és a településközpont vegyes terület lehatárolása.

- Az 1/1 hrsz. a hatályos tervben kereskedelmi – szolgáltató gazdasági terület, amely nem valósult meg. Ez telekosztási javaslattal át lett sorolva falusias lakóterületbe

Külterületen:

- A temető körül kijelölt 50m széles véderdő sáv megszüntetése, mert a már meglévő zöldsávok a temető védelmét, intimitását biztosítják.
- Az 55/2hrs-en álló nagyméretű, kastélyszerű épület telke mögötti 02/3 hrsz. földrészlet átsorolása általános mezőgazdasági területből zöldfelületi használatának megfelelő különleges beépítésre nem szánt területbe.
- A hatályos tervben a belterülettől északra a korábban kijelölt, de meg nem valósult nagyméretű kertés mezőgazdasági terület leszűkítése a Metőc patak partját kétoldalt követő teleksávokra.

Szakági javaslatok

- A Fő utca déli végének a 059hrs.-tól 064hrs.ig terjedő részleges közművesítése a már korábban kijelölt, de még be nem épült telkek beépíthetőségének érdekében
- A 47/2 és 043/6hrs. út lakóutcává kiépítése, részleges közművesítése az 1/1, 1/2 és 2 hrsz-ek javasolt új telekosztásának ellátása érdekében
- A Fő utca északi végének összekötése a 10hrs. mezőgazdasági úttal, mentesítendő a belterületi kiszolgáló utakat a mezőgazdasági gépek áthaladásától

4.2 Településrendezési javaslat

- A hatályos terven az igazgatási terület északi felén kijelölt, de a továbbiakban is szántóként használt nagyterjedésű kertés mezőgazdasági területből csak a Metőc patak két oldalán a kisebb telkekre felosztott sávok maradjanak meg. Többi része kerüljön jelenlegi használatának megfelelő általános mezőgazdasági területbe.

- A belterület északi részén a két utca átkötése (közlekedési terület) maradjon meg annak érdekében, hogy a mezőgazdasági gépeknek ne kelljen bemenni a belterületre. Az út külterületen legyen.

- A Béke utca keleti oldalán lévő 2hrs telek és a központi tér keleti oldalán lévő, az előbbivel szomszédos 1/1 és 1/2hrs. major (jelenleg egy fuvarozó, szállítást végző magáncég tulajdonában van) a hatályos terven kereskedelmi – szolgáltató terület, kerüljön át lakóterületbe.

- A Fő utca déli végének keleti oldalán kijelölt 11db lakótelket továbbra is fenn kell tartani. Az előttük elhaladó utcaszakaszon a közmű nincs kiépítve.

- A hatályos terven a temető körül bejelölt hozzávetőlegesen 20m széles védőerdő sávra nincs szükség, a meglévő körítő védőnövényzet az intimitás biztosítására megfelelő, elegendő.

4.3 Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére

- Járda építése a Béke utcában, első ütemben a már beépített utcaszakaszokon

- A helyi védelem alatt álló épületek előírás szerinti megőrzése
- Új épület építésekor és a meglévők felújításakor, bővítésekor a Településképi arculati kézikönyv ajánlásai betartandók

4.4 Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás

Általános tájvédelmi és természetvédelmi szempontból cél a komplex természet-, táj- és tájképvédelem megvalósítása. Az érintett területen így a következőkre kell hangsúlyt fektetni:

- a tájhasznosítás során a tájak természetes és természetközeli állapotának megóvására, a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek és az egyedi tájértékek fennmaradására
- a klíma védelmének érvényre juttatására,
- az országos és megyei szintű övezeti előírások érvényesítésére,
- a fenntartható területhasználat és az ökológikus szemléletű megoldások előtérbe helyezésére,
- a biotóp-hálózat (helyi ökológiai hálózat) megőrzésére, bővítésére,
- a csapadékvíz-hasznosítás erősítésére, a kék infrastruktúra védelmére és természetközeli, ökológikus szemléletű kezelésére.

Mezőgazdasági területek

Iklanberény északi részén a hatályos terv nagyterjedésű kertés mezőgazdasági területet jelöl. Az adottságokhoz (zöme jó minőségű 1-2 min. osztályú, kisebb része 3-6 min. osztályú szántó) és igényekhez képest túlzott kiterjedést ölel fel. Javasoljuk nagy részének átsorolását általános mezőgazdasági övezetbe úgy, hogy a patak mindkét oldalán maradjon azért kertés övezet is.

A vízfolyással közvetlenül érintkező mezőgazdasági területeken a patakot és a hozzá kapcsolódó, természethez közeli állapotban lévő részeket jelenlegi formájukban, hasznosításukban javasolt megtartani, ezért mindkét partja mentén a partvonaltól számítva 50 m széles vízvédelmi övezet kialakítását javasoljuk (részletesen lásd a Vízfolyás védelme fejezetben).

Erdőterületek

Azokat a területeket, amelyeket az Országos Erdőállomány Adattár erdőként tart nyilván, erdőterületbe kell sorolni az adattár szerinti elsődleges rendeltetéssel. Iklanberény nyilvántartott erdőterületeinek elsődleges rendeltetése gazdasági erdő.

A vízfolyásokat kísérő fás-cserjés sávoknál – így a Metőc-patak mentén – az állandó fás szárú állomány jelenlétét fenn kell tartani, szálalóvágás, szálalás, készletgondozó gazdálkodás a kívánatos. Törekedni kell az inváziós fás- és lágyszárú fajok megtelepedésének és terjedésének megakadályozására.

Erdőtelepítés csak az erdészeti hatóság által jóváhagyott telepítési-kivitelezési terv alapján, a tulajdonos/kezelő egyetértésével végezhető.

Vízfolyás védelme

A Metőc patakot és a hozzá kapcsolódó, természethez közeli állapotban lévő keskenyebb-szélesebb fás-cserjés zöldsáv fennmaradása érdekében a vízfolyás mindkét partja mentén a partvonaltól számítva 50 m széles vízvédelmi övezet kialakítását javasoljuk, ahol nem folytatható olyan tevékenység, nem helyezhető el olyan létesítmény, amely a jelenlegi állapotot rontja, a meglévő természet közeli élőhelyeket veszélyezteti, a tájkép, a táj karakterének jellegét megváltoztatja. Ebben az övezetben a táji, és természeti értékek védelmét kell érvényre juttatni. A vízfolyás belterületi szakasza nem tekintendő természetközeli állapotúnak. Így belterületen az 50 m széles vízvédelmi sáv kijelölésétől el lehet tekinteni.

A vízfolyások mentén a növényzettel fedett részeket megváltoztatni csak külön engedély alapján lehet. A vízépítési, fenntartási munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A vízvédelmi övezetben külterjes, környezetkímélő gazdálkodást szabad folytatni. Csak természetkímélő trágyák, növényvédőszer alkalmazása engedhető meg. A vízfolyásokat kísérő erdősávoknál a folyamatos erdőborítottságot fenn kell tartani (így a Metőc-patak menti fás-cserjés sávban is), szálaló vágás, szálalás, készletgondozó gazdálkodás a kívánatos, a tarvágást tiltani kell. Az inváziós fajokat vissza kell szorítani, megtelepedésüket meg kell akadályozni.

Természeti területen - a jogszerűen beépített területek, valamint vízjogi engedéllyel rendelkező építmények kivételével - a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren belül új építmények elhelyezését tiltani kell.

A természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 1000 méteren belül – a vízkárelhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével – a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetre veszélyes vegyi anyagok kijuttatását, elhelyezését tiltani kell.

Egyedi tájértékek

A nyilvántartásra érdemes értékek (lásd Megalapozó vizsgálat Egyedi tájérték c. fejezete) hosszú távú fenntartása, állaguk megóvása, ahol szükséges méltó környezetük kialakítása javasolt. Azokat az egyedi tájértékeket, amelyek leromlott állapotúak, eredeti formájukhoz igazodóan kell helyreállítani. A nyilvántartásra érdemes értékek felvételét javasoljuk az egyedi tájérték kataszterbe, amelyre az illetékes nemzeti park igazgatóság jogosult. Az egyedi tájértékeket a településképi rendeletben is javasoljuk feltüntetni a fennmaradásukat, megőrzésüket szolgáló előírásokkal.

Tájképvédelmi javaslatok

Iklanberény Bük közelében fekszik, életében fontos tényező a turizmus A község jellemző tájkarakterét a mezőgazdasági művelés adja, amelynek megőrzése is lényeges, ezáltal a túlzott beépítéseket, a tájkaraktert jelentősen befolyásoló nagy léptékű beruházásokat kerülni kell.

Lakóterületek

A község belterületi zöldfelületi elemei közül a legnagyobb területet az egyes lakóövezetek falusias lakótelkein belül található lakóterületek zöldfelületei adják. A tervezett újabb falusias lakóövezeten belül a zöldfelületek a telek legalább 40 %-át tegyék ki. Kialakításukra vonatkozó irányelveket lásd a TAK-ban és a hozzákapcsolódó rendeletben.

Zöldterületek

A hatályos tervben zöldterületbe sorolt Fő utcában lévő játszótér továbbra is maradjon zöldterület, azon belül közkerti (Zkk) besorolással.

A zöldterületek kialakítása, felújítása, fejlesztése környezetrendezési, kertépítészeti tervek alapján történhet. Zöldfelület felhasználásával járó műszaki beruházásnál szakági tervezőt kell bevonni, aki megállapítja a védendő értékeket, valamint az adottságok figyelembevételével fejlesztési javaslatokat ad.

Temető

A hatályos terv hozzávetőlegesen 20 m széles védőerdősávot jelöl a temető körül. Megváltoztak e tekintetben a rendeletek. Javasoljuk a védőerdősáv megszüntetését, egyrészt mivel nem valósult meg, másrészt a kerítés mentén három oldalról fásított. Ez utóbbi elégséges mind látvány, mind térhatárolás szempontjából.

Útmenti, utca- és térfásítások

Növényalkalmazásnál külterületen a termőhelynek, a környékre jellemző társulásoknak megfelelő, útmenti fásításra alkalmas, őshonos fa- és cserjefajok alkalmazását kell előtérbe helyezni.

A védőfásítások több szintből (cserjeszint, lombkoronaszint) álljanak. Formailag lehetnek ligetes (cserje- és facsoport), erdősávyszerű, fasor telepítésűek.

Védőfásításokat erdészeti, illetve kertépítészeti növénykiültetési tervek alapján lehet telepíteni.

A fásításoknál a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges külterületen a közút területének határától számított 10 m távolságon belüli, belterületen a közút területének határától számított 2 m távolságon belüli fa ültetéséhez.

4.5 Közlekedésfejlesztési javaslat

A közterületi utak szabályozásával kapcsolatban több jelzés is érkezett az önkormányzathoz, amelyekben esetenként a magántulajdon túlzott érintettségét, vagy éppen a közterületsávok szűkösségét, és ezáltal a nehézkes és körülményes közlekedést kifogásolták. Ahol belátható

időtávban tényleges úthálózati fejlesztés nem várható a közlekedési területek szabályozásának eredményeként, ott az önkormányzat jelentős mértékű kártalanításra, illetve magán-területek megvásárlására is kényszerülhet.

Az utak szabályozási vonallal kibővített területén nemcsak új építés tiltott, hanem az ilyen szabályozással érintett telken bármilyen építési szándék esetén előbb a szabályozási terv szerinti telket ki kell alakítani, és a közterületként szabályozott telekrészt közforgalom elől el nem zárt magánút megnevezéssel önálló telekként kell telekkönyvezni.

A szabályozási terv felülvizsgálatának igénye ilyen esetekben arra vonatkozik, hogy a tervben szereplő, a magántulajdonú telkeket érintő útszélesítés szükségességét fenn kell-e tartani, a tervezett szabályozás feltétlenül szükséges településrendezési érdekeket szolgál-e.

Jelenleg hatályos szabályozás

Iklanberény község területén az utak szélességének szabályozása elsődlegesen az OTÉK ajánlásai és a településrendezési elvek alapján valósult meg, az érintett ingatlan-tulajdonosok és az Önkormányzat érdekeit, anyagi lehetőségeit kevésbé mérlegelte. Az OTÉK 26.§ (2) bekezdése értelmében „A közút elhelyezése céljára — más jogszabályi előírás, illetőleg elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv hiányában — legalább a következő szélességű építési területet kell biztosítani a vonalvezetési jellemzők figyelembevételével:

- a) gyorsforgalmi út (autópálya, autótűt) esetén 60 m,
- b) főút esetén 40 m,
- c) országos mellékút esetén 30 m,
- d) helyi gyűjtőtűt esetén 22 m,
- e) kiszolgálótűt esetén 12 m,
- f) kiszolgálótűt kialakult állapot esetén a helyi építési szabályzatban foglaltaknak megfelelően,
- g) kerékpártűt esetén 3 m,
- h) gyalogút esetén 3 m.

Az OTÉK 111.§ - ban megfogalmazott előírásai lehetőséget adnak a fentiekől történő eltérésre, megfelelő indokok esetében. Ezeket az indokokat a településrendezési terv alátámasztó munkarészeiben kell kifejteni, azonban azok közérdeket nem sérthetnek, biztosított marad, hogy az OTÉK 31.§ (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek, és ahhoz az Étv. 9.§ (6) bekezdése szerinti szakmai véleményt adó hozzájárult.

A meglévő és a tervezett helyi közlekedési elemek

Sor-szám	Út jele, neve	Út - kategória	Szabályozási szélesség	Közúti tervezési osztály (KTSZ szerint)	Úthálózati szerep OTÉK szerint	Tulajdonos
KÖu-1	8644 jelű (Lócs-Iklanberény összekötő	K.V.	min.13,5m	Összekötő út	Országos mellékút	Állam
KÖu-2	út külterületi és belterületi szakasza	B.V.	min. 11m			
KÖu-3	Belterületi kiszolgáló utak	B. VI.	min.8m	Lakótűt	Kiszolgáló út	Önkormányzat
KÖu-4	Külterületi mezőgazdasági utak	K.VI.	min. 6m (új utaknál min.8 m)	Mezőgazdasági út, szervízút	Kiszolgáló út	Önkormányzat

Általános javaslat az utak szabályozására

A közlekedési területek szabályozásának felülvizsgálatakor alapvetően a közúthálózati szerep által szükséges paraméterek betarthatósága kell, hogy domináljon, másodlagos szerephez juttatva a

kialakult épített és tulajdonjogi környezet adottságait. Amennyiben a közlekedési létesítmények elhelyezése a kialakult közterületeken megoldható, a magáningatlanok, épületek érintettsége nyilván indokolatlan.

Az útszélesítéseket csak ott célszerű biztosítani (illetve fenntartani), ahol az szakmailag egyértelműen szükségesnek, és belátható időn belül az önkormányzat (vagy az állam) részéről végrehajthatónak tűnik — egyéb esetben e döntésnek súlyos anyagi következményei lehetnek.

A szabályozás utakat érintő módosítását ennek tükrében mérlegeltük, és végeztük el.

- Helyi gyűjtőutak: helyi gyűjtőút sincs a településen, ezt a funkciót is az állami mellékút látja el.
- Kiszolgáló utak: az önkormányzat tulajdonában lévő összes belterületi út kiszolgáló út funkciót lát el.
- Külterületi mezőgazdasági utak: a lakott területrészekén kívüli mezőgazdasági és zártkerti művelésű ingatlanokat tájrák fel, amely hálózat napjainkban változó minőségben kiépített.

Javasolt fejlesztések

Általános irányelvek

A jelenlegi közlekedési hálózatot alapvetően elegendőnek tartjuk a település belterületi, helyi, kistérségi (szomszédos települések) és az országos hálózathoz való kapcsolat kiszolgálására. A szomszédos települések közúton közvetlenül, vagy több állami út érintésével megközelíthetők.

Az előrevetített forgalomnagyságok alapján a település lakott területén lévő közutak kapacitás-fejlesztést nem igényelnek. Az állami közutak vonatkozásában a jelenlegi nyomvonalakon olyan fejlesztés nem tervezett, ami belterületen a változó útterület szélességek jelentős módosítását igényelné. A meglévő-megmaradó önkormányzati utak mind kiszolgáló utak, lakóutcák. A kialakult beépítések következtében adott — változó — szabályozási szélességűek, jelentős részük szilárd burkolattal ellátott. Ennek értelmében belterületen a meglévő jogi környezet gyakorlatilag a beépítéshez igazodik, melynek eredményeként viszont az OTÉK által kívánt közterületi szélességek nem biztosítottak. Bár a közlekedési létesítmények (utak, járdák) csökkentett paraméterekkel ezeken a részekén már javarészt ki vannak építve, a szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége felülvizsgálatra került, a lehetőség szerint bővítésekkel. Azokon a szakaszokon, ahol az OTÉK szerinti szabályozási szélességek nem biztosíthatók — terepadottságok, épített környezet, stb. — a szélesség elegendőségét mintakeresztmetszélvénnyel igazoltuk. *A mellékelt mintakeresztmetszélvények tájékoztató jellegűek, a végleges kialakítás az adott terepviszonyokhoz igazodva, a kiviteli tervek készítésekor pontosítandó!*

A meglévő szabályozási szélességeken belül a helyi lakó-kiszolgáló forgalom hosszú távon is megfelelő szolgáltatási szintet ad. A szabályozási tervben útterület bővítésére ennek okán nem került sor. Ahol az útterületek szabályozása az épített és tulajdonjogi környezet megóvása miatt nem teszi lehetővé 6-8m-nél szélesebb területek kijelölését, ott vegyes forgalmú, vagy egyirányú utak kialakítását javasoljuk megvalósítani.

Belterületen a fejlesztési-, jellemzően lakó területek megközelítését a meglévő úthálózat bővítésével biztosítottuk. Lakóterületi a bővítés a nyugati településrészen tervezett, melynek nagyságrendje közlekedési tekintetben (forgalomnövekedés) nem mértékadó.

Fentiek alapján a településrendezési tervben közlekedési vonatkozásban történt beavatkozások:

Közúti közlekedés:

- Az állami mellékút területének bővítési lehetőségeit felülvizsgáltuk belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával. A meglévő közlekedési területsávok mértékének meghatározásánál — *amennyiben persze a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége igazolt* — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritást élvez, így az útterület bővítését nem irányoztuk elő.
- A helyi kiszolgáló utak, lakóutcák szélességének felülvizsgálatánál ugyancsak a fenti elv szerint jártunk el, amely szerint a helyi utaknál szintén nem irányoztuk elő hálózat, vagy útterület bővítést.
- A település központjában lévő 13 hrsz.-ú közterületen az egyes funkcióknak megfelelő övezetek szétválasztása megtörtént (játszóter, zöldterület, közlekedési terület, egyéb), továbbá a külterületi mezőgazdasági úthálózat állami közúttal való kapcsolatát a 051 és 052 hrsz.-ú ingatlanokat érintve, azok déli oldalán kijelölt új külterületi út szabályozásával biztosítottuk. Az útszakasz megvalósításával kiküszöbölhető, hogy a lakott területek forgalma a mezőgazdasági célforgalommal keveredjen.

Az utak útkategória szerinti besorolását, szabályozási szélességeket ld. mellékelt táblázatban. A tervezési terület közlekedési hierarchiáját a szerkezeti tervlap tartalmazza.

Vasúti közlekedés:

Vasúti közlekedés a település közigazgatási területét nem érinti.

Kerékpáros közlekedés:

Önálló kerékpárút a település közigazgatási területén nincs, kiépítését nem is tervezik.

Közösségi közlekedés:

A menetrend szerint közlekedő autóbusszjáratok a települést belterületét az országos mellékutak igénybevételeivel közelítik meg. Az autóbussz-megállókat öbölben javasoljuk elhelyezni, így a szabályozási szélességen belül kell azoknak helyét biztosítani szükséges. A megállóhelyek elérhetőségét az autóbussz-útvonalakon maximum 500 m-ben határozzuk meg. A településen tervezett fejlesztések meglátásunk szerint további autóbussz megállóhelyek létesítését nem igénylik.

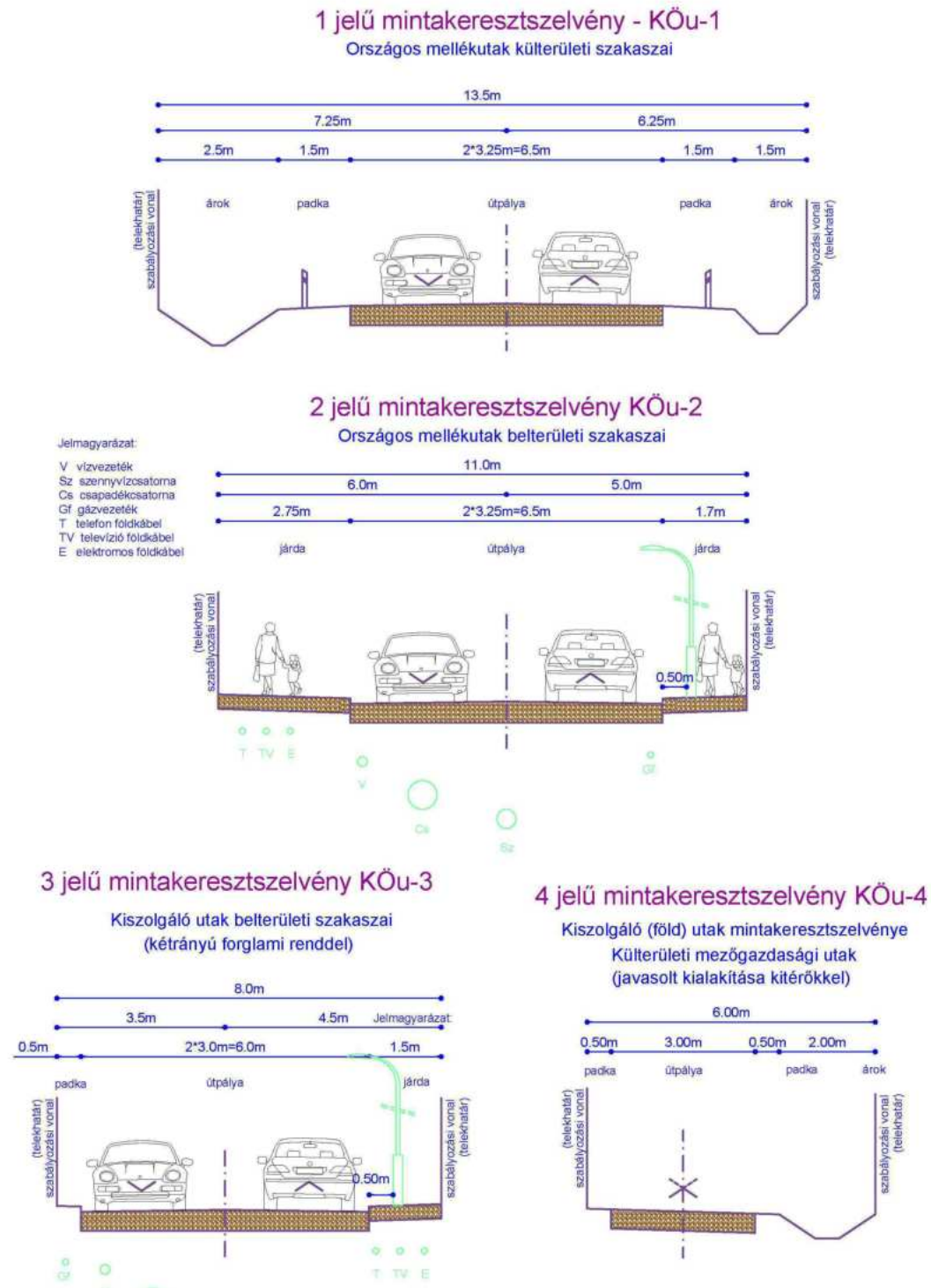
Gyalogos közlekedés:

Belterületen a gyalogos közlekedés járdákon bonyolódik. A meglévő utaknál és a tervezetteknel is az útburkolat mindkét oldalán gyalogjárda kialakítását javasoljuk — kivéve azokon a területeken, ahol a beépítés egyoldali.

Parkolás:

- Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek) környékén a gépjárművek elhelyezése jelenleg csak részben megoldott, melynek elsődleges oka vélhetően a beépítési, és tulajdonjogi adottságokra, illetve ebből következően a szükséges hely hiányára vezethető vissza. Az érintett helyeken parkolási igények kiszolgálására, későbbi bővítések lehetőségének megteremtésére helyet biztosítottunk a közutak területén, és önálló egységekben a település központjában.
- A parkolás a helyi viszonyok között ilyen módon a jövőben már nem jelenthet problémát. Az új létesítmények parkolását, rakodását — az OTÉK előírásainak megfelelően — telken belül kell megoldani.

Mintakeresztmetszélvények

Kistérségi közlekedési tervlap

4.6 Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat
Vízellátás

A major területének lakóterületként való felhasználása érdekében a meglévő közüzemi ellátó vízvezetékéről a szükséges számú és méretű bekötővezeték kiépítése javasolt.

A Fő utca (6844 sz. főút) déli végének K-i oldalán kijelölt lakótelkek vízellátása érdekében a gerincvezeték a meglévővel azonos paraméterű, műanyag vezetékkel kell továbbépíteni. (DN100/KM-PVC, vagy D110/KPE) a végpontján tűzcsappal. A telkekhez kiépülő bekötővezetékek D25-32/KPE csövekből épüljenek a várható vízigénynek megfelelően.

Szennyvízelvezetés

A településen gravitációs szennyvízcsatorna kiépíthető, viszont regionális rendszerhez csatlakozás nem megvalósítható. Helyette – a várható szennyvíz mennyisége alapján kiválasztott – helyi tisztítómű kialakítása javasolt. Előnyben kell részesíteni az olcsón kiépíthető és egyszerűen üzemeltethető rendszereket. Célszerűen valamely „természet közeli” tisztítási mód megvalósítása jöhet szóba.

Az alternatív módszerek lehetnek:

- szilárd hordozó alapúak (szennyvízszikkasztás, szennyvízöntözés, talajszűrés vagy homokszűrés, gyors beszivárogtatás, gyökérszűrés tisztítás)
- víz alapúak (csörgedeztetéses rendszer, stabilizációs tó, lagúnás szennyvíztisztítás, úszó vagy lebegő vízínövényes szennyvíztisztítás, nádastó)

Az alkalmazni kívánt rendszer kiválasztása költség-haszonelemzéssel történhet a tervezés során. Az egyes ingatlanokból kivezetett szennyvizek tisztítóműre juttatásánál is vizsgálni kell a gravitációs hálózat beruházási költségeinél olcsóbb – pl. nyomott rendszerrel – történő elvezetést is.

Csapadékvíz elvezetés

A település csapadékvizeinek elvezetésénél említett, meglévő rendszer – nyílt trapézszelvényű útárkos – a további területek igénybevételekor is biztosítja a lefolyó csapadékvizek összegyűjtését és a befogadóba juttatását.

Javasolt – az új lakóterületek esetében kifejezetten – a csapadékok telken belüli összegyűjtését és felhasználását pl. locsolóvízként, „szürke vízként”, vagy – végső esetben – telken belüli elszivárogtatni.

Gázellátás

A kijelölt lakótelkek földgázellátása a meglévő gázelosztó hálózatról leágazó vezetékekkel oldható meg. Ennek részletes műszaki megoldására vonatkozó feltételekről a benyújtásra kerülő energia igény alapján Szolgáltató ad tájékoztatást.

Elektromos energia ellátás

Iklanberény községet az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában és üzemeltetésében lévő Répcelak132/22kV-os alállomásból táplálva Lócs község közös 22kV-os közös leágazásról látják el villamos energiával, több mint 1,9km 22kV-os leágazó légvezetéken keresztül.

Iklanberény község 0,4kV-os hálózatát 1 db oszloptranzformátor állomás táplálja.

Ez a transzformátor állomás az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonban és üzemeltetésben van.

Az E.ON tulajdonában lévő transzformátorok az alábbiak szerint biztosítják az ellátást

Körzet	Típus	Teljesítmény	Tulajdonos
Iklanberény	FOTR 20/125	100 kVA	E.ON

A fogyasztókat a közcélú transzformátor állomástól indított 0,4kV-os faoszlopos kifesztésű, szabad vezetékű hálózat látja el villamos energiával.

A gerincvezetékek 4x95+25 mm² térköztartós a Fő utcában és NFA2X 4x50+25 mm² szigetelt vezeték a Béke utcában betongyámos faoszlopokon.

A közvilágítási berendezések 36W-os kompakt fénycsöves lámpatestek

Fejlesztési feladatok:

1. Meglévő FOTR 20/125 TR. Állomás átépítés OTR 20/250 típusra
2. A kompakt fénycsöves közvilágítási lámpatestek cseréje energiatakarékos LED lámpatestekre,
3. Új kompakt transzformátor állomás építése a D-i (LF-2) fejlesztési terület részére 22kV-os földkábeles táplálással,
4. 0,4kV-os közcélú földkábeles hálózat kiépítése D-i (LF-2) fejlesztési terület lakóépületei részére.

Tervezett állapot

A fejlesztési terület villamos energia ellátása

Lakóterület fejlesztés:

Körzet	Típus	Teljesítmény	Tulajdonos
I. sz. TR	OTR 20/250	160 kVA	E.ON
II. sz. TR	KTA 20/250	160 kVA	E.ON

II.sz. TR. körzet:

Az Iklanberény déli végének keleti oldalán kijelölt 11db lakótelek lakóterületi fejlesztés lesz. Ezek biztonságos villamos energia ellátása a meglévő transzformátor állomásról nem megoldott, ezért új KTA 20/250 kompakt TR. állomás építése szükséges a meglévő 22kV-os légvezetékéről leágazó 22kV-os földkábeles táplálással.

Biztonsági övezetek:

(2) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mindkét oldalon a vezeték névleges feszültségétől függően

a) 35 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség esetében 1 méter,

(3) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mechanikus védelmet biztosító védőszerkezetben (védőcsőben, kábelcsatornában) elhelyezve a védőszerkezet szélétől mért 0,2 méterig terjed. Több védőszerkezet esetében a távolságot a szélső szerkezettől kell megtartani.

Hírközlés

Iklanberény Önkormányzatának fejlesztési tervei közül az alábbiaknak van hírközlési vonatkozása: Mivel a Magyar Telekom Nyrt jelenlegi, 9 előfizetőjét a Fő utcában, és a Béke utcában húzódó hálózatról látja el, újabb előfizetők bekapcsolásához a meglévő hálózat kapacitását bővíteni kell. Új előfizetői igények a Béke utca mellett lévő 1/1, 1/2 és 2 hsz. ingatlanok, valamint a 47/ 2 és 043/6 hrsz. utak mellett lévő, ingatlanok lakóterületévé való átminősítése, majd beépítése esetén várhatók. A Fő utca délkeleti oldalán korábban kijelölt lakótelkek beépítése még nem kezdődött el. A hálózat bővítésénél azokat is figyelembe kell venni.

Az előfizetői hálózat bővítését a község jelenlegi, hírközlési szolgáltatóival történő egyeztetés kell megelőzze. Javasolom, hogy az új, hírközlő kábelek fektetését még a közutak tervezett korszerűsítése előtt végezzék el.

4.7 Védelmi és korlátozó elemek (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjú területek; védőterületek, védősávok; a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatos korlátozások területei)

a) Veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjú területek Iklanberény közigazgatási területét nem érintik

b) Iklanberény közigazgatási területének déli, délnyugati része a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által 36 800/3093 – 13/2019. szám alatt kijelölt Büki Gyógyfürdő termálkútjainak hidrogeológiai „C” védőidomát érinti, de Iklanberény igazgatási területén felszíni metszete nincsen.

c) Országos közút védősávja

A 8644 jelű Lócs – Iklanberény összekötő út védőtávolsága beépítésre nem szánt területen 50-50 m, azonban Iklanberény igazgatási területén külterületi szakasza nincsen..

d) A Metőc patak partjától számított 50m-es sáv vízvédelmi terület, amelyen belül környezetkímélő tevékenységek folytathatók.

4.8 A módosítással érintett területek bemutatása

- Az igazgatási terület északi felén, a Tormásliget felől érkező út és a Metőc patak között, valamint attól keletre lévő területen a hatályos terv hatalmas kertés mezőgazdasági területet jelöl. Időközben a lakossági igények változtak, e földrészeket amint az az alábbi képen látható, jelenleg szántó művelést folytatnak, kertgazdálkodást nem. Az önkormányzat a kertés művelés lehetőségét meghagyva, de jóval kisebb terület kijelölése mellett döntött, csak egy-egy teleksáv maradjon ebben a területfelhasználási módban a Metőc patak két oldalán sorakozó, meglévő kisebb méretűen osztott telkeken. A keleti teleksáv szélén, azok megközelítése céljából mezőgazdasági utat kell létesíteni.

A Tormásliget felől bevezető út mellett balra a szántók, a kép bal szélén a Metőc patakot kísérő fasor

- A hatályos terven az 1/1 hrsz, a major déli része, kereskedelmi – szolgáltató terület. A major funkció már régóta nem működik, kereskedelem és szolgáltatás céljára sem alakították át az ott lévő épületet. Különböző, gyakran változó más célokra használják. A tulajdonos kérése az, hogy kerüljön át lakóterületbe, ami kedvező, mert a környező telkek lakótelkek, az ott álló pajtászerű épület le lesz bontva és lakóház épül a helyére, ami a közeli településközponttal való összelátás szempontjából kedvező lesz. A mellette elhaladó 043/6 hrsz. útra nyílóan leválasztható belőle két darab, szintén lakóépület építésére alkalmas telek.

A major a központi térről nézve

- A korábbi rendelkezések a temető határától számított 50m-es védőtávolságot írtak elő. Ez Iklanberény hatályos településrendezési tervében 50m széles védőerdő sávként jelenik meg.

Beültetése nem történt meg, az önkormányzat és a községben élő lakosok szerint nem is szükséges, ugyanis a temető körül jelenleg a meglévő körítő védőnövényzet az intimitást biztosítja. 2021 –ben a temető kerítés teljes egészében elkészült.

4.9 A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása Az ország szerkezeti terve

Országos területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Települési térség

Az erdőgazdálkodási térség változatlan kiterjedésében fennmarad. Erdőgazdálkodási térség területe MaTrT szerint 12,57 ha, a településterven 95%-ban, azaz 11,94ha erdőterületnek kell lennie.

A településterv erdőterülete 12,71ha, tehát megfelel.

A MaTrT figyelembe vette a hatályos településrendezési terv a Fő utca déli szakaszán történő belterület növelését, az ország szerkezeti tervén a feliratozás miatt ez nem látható.

A települési térség területe MaTrT-ben 14,8 ha, ennek 90%-ban kell érvényesülnie a településterven.
A településterven beépítésre szánt terület 22,91 ha, tehát megfelel.

A mezőgazdasági térség területe MaTrT-ben 268,33 ha, a településterven 95%-ban kell megjelennie, amely 254,91 ha.

A településterv mezőgazdasági területe 255,55 ha, tehát megfelel.

Országos övezeti terv

- Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete

Az ökológiai hálózat magterületének övezete a település egyetlen nagyobb összefüggő erdőterületére az úgynevezett Felső erdőre terjed ki. A településterv erdővel kapcsolatos semmiféle változást nem tartalmaz, új beépítésre szánt terület kialakítása, közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala nem érinti, erőművet nem kívánnak létesíteni és bányászati tevékenység folytatására sem merült fel igény.

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete az igazgatási terület északnyugati határa menti keskeny sávját és közelében egy kisméretű háromszögletű területet érint.

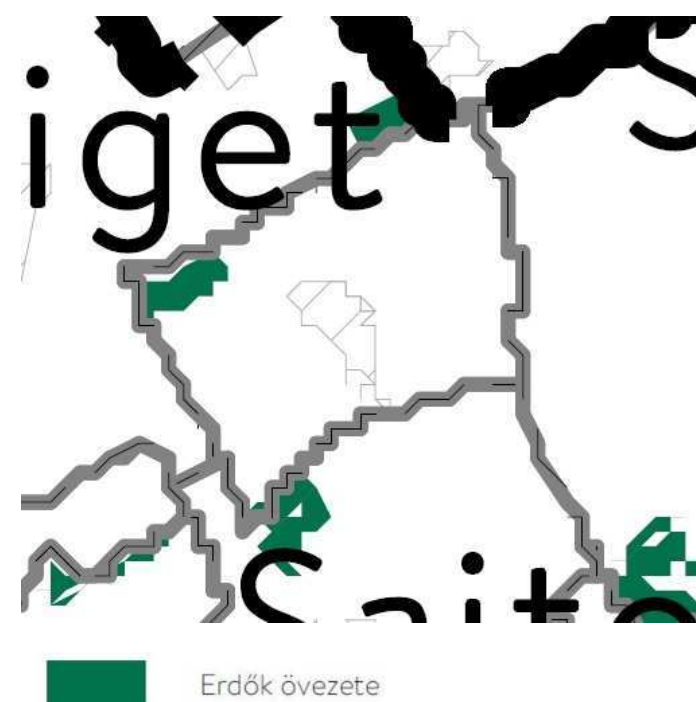
A településterv nevezett területekkel kapcsolatosan semmiféle változást nem tartalmaz, új beépítésre szánt terület kialakítása, közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala nem érinti, erőművet nem kívánnak létesíteni és bányászati tevékenység folytatására sem merült fel igény.

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetével kapcsolatosan a MaTrT rendelkezést nem tartalmaz. A hatályos terv belterületének déli irányú növelése érinti területét, ezt az önkormányzat jelen tervben is fenn kívánja tartani.

Erdők övezete

Az erdők övezetének területét a településterv 100%-ban fenntartja, ott erőművet nem kívánnak létesíteni és bányászati tevékenység folytatásának szándékát sem jelezték.

Vas megye területrendezési terve

Iklanberény igazgatási területét sem a megyei övezetek, sem az egyedileg meghatározott megyei övezetek nem érintik.

4.10 Biológiai aktivitásérték számítása

A 419/2021.(VII.15) Kormányrendelet 18.§.(1) bekezdése értelmében a településterv készítése során biológiai aktivitásértéket akkor kell számolni, ha egy hektár területet meghaladó új beépítésre szánt terület lett kijelölve.

Iklanberény esetében erre nem merült fel igény, a településterv új beépítésre szánt területet nem tartalmaz, következésképpen a biológiai aktivitásérték változását nem kell számolni.

4.11 Környezeti értékelés

A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

Iklanberény község hatályos, 2004-ben készült településrendezési tervének felülvizsgálata során elkészítésre került jelen környezeti értékelés a *Településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Kormányrendelet 2. mellékletének 2. pontjában* szereplő tartalom alapján.

Iklanberény településtervében olyan jellegű fejlesztés, módosítás nem került meghatározásra amely a környezet állapotát nagymértékben befolyásolná, károsítaná, így a környezeti értékelésben megfogalmazott javaslatok is általános érvényűek. Céljuk a község fejlődési irányainak meghatározása, valamint a tervekben jelölt és a valós területfelhasználások összeegyeztetése.

A rendelkezésre álló adatbázisok (a szakhatóságoktól a tervezéshez kiadott adatok), a korábbi településrendezési eszközök, illetve több szakirodalom jelenti a felhasznált források körét. Mivel jelen környezeti értékelés a településrendezési eszközök készítésével párhuzamosan halad, így a Megalapozó munkarészben részletezett Táj, természeti adottságok jellemzéséhez felhasznált forrásokból – mint például történeti, katonai térképek, kistájkataszter, egyedi tájértékek, tájkarakter stb. – kinyert adatok is alapul szolgáltak a dokumentum készítésekor.

A településrendezési eszközök és a környezetértékelés során feltárt felsőbb szintű tervek, programok vonatkozását, illetve a szakhatósági véleményeket a 2.4. fejezetben részletezzük.

A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése

A település esetében megfogalmazott módosítások nem lesznek jelentős hatással a környezeti állapotra, a természeti és táji adottságokat nem befolyásolják. A felsorolt változtatások a hatályos területfelhasználási kategóriák és a valós területfelhasználások közötti eltérések rendezését jelentik. Új, jelentős környezeti, táji terhelést előirányzó beruházásra, átsorolásra, új beépítésre szánt terület kijelölésére nem kerül sor.

Az alábbi táblázat a településrendezési terv egyes részeivel - szerkezeti és szabályozási terv, valamint ezek alátámasztó dokumentációi - összhangban összefoglalóan tartalmazza a tervezett módosításokat.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1/1 hrsz telek	Kereskedelmi-gazdasági terület	Falusias lakóterület
034/1 – 034/19	Kertes mezőgazdasági terület	Általános mezőgazdasági terület
04/2; 04/3; 04/4 hrsz-ú telkeken kijelölt 50 m széles véderdősáv	Védelmi célú erdőterület	Általános mezőgazdasági terület
02/3	Gazdasági célú erdőterület	Beépítésre nem szánt különleges zöldfelület övezete

A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése

Iklanberény településrendezési eszközeinek módosítása várhatóan sem rövid, sem hosszútávon nem eredményez jelentős változásokat a környezeti elemek állapotában, így a 2.4. ba) fejezetben foglaljuk össze az egész községre kiterjedően a levegő, talaj, víz, valamint a zaj és rezgés terén értelmezett jelenlegi környezeti állapotot és a módosítások ezekre gyakorolt várható hatásait.

A település meglévő környezeti állapotának részletes leírása a településszerkezeti terv Alátámasztó munkarészének Közművesítés, csapadékvíz-gazdálkodás, környezetvédelem fejezetében olvasható.

A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

A településterv készítése során figyelembevételre kerültek a környezet-, természet- és tájvédelmi szempontok. A változtatások nem tartalmaznak a környezetre terhelő, negatív vagy káros hatással bíró fejlesztési elképzeléseket, beruházásokat, a település korábbi szerkezeti és szabályozási tervére épülve a természeti erőforrások fenntartható használatának figyelembe vételével készült:

- takarékos és értékvédő gazdálkodás a meg nem újuló természeti erőforrásokkal
- a fejlesztéseknél előnyben kell részesíteni a területkímélő megoldásokat
- közlekedési, szállítás racionalizálása
- helyi sajtóságok figyelembe vétele
- emberi egészség megőrzése

A program készítése során figyelembe vett környezeti cél a természeti erőforrások közvetlen igénybevétele és a környezetterhelés mértékének minimalizálása, melynek konkrét megvalósítása projekt szinteken lehetséges.

A meghatározott fejlesztési javaslatok és célok összhangban vannak a releváns felsőbb szintű tervekkel, programokkal. A módosítások során nem várhatóak jelentős környezeti terhelést előidéző folyamatok, de az általános zöldinfrastruktúra-fejlesztési célokhoz történő hozzájárulást is figyelembe véve, további környezeti és táji értékvédő, illetve értéknövelő intézkedések tehetők (pl.: zöldfelületek kialakítása, védelmi erdők telepítése, út- és utcafásítás).

Az alábbiakban a felsőbb szintű tervek és programok közül a Nemzeti Környezetvédelmi Program, a MaTrT és a Vas Megyei Területrendezési Terv vonatkozó célkitűzéseit, övezeteit és előírásait emeljük ki hangsúlyosabban. Mivel a településen jelentős fejlesztés, beruházás nem várható, ezért eltekintünk az egyéb vonatkozó jogszabályok, fejlesztési dokumentációk részletezésétől.

Országos szinten a jelenleg aktuális IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) 2015-2020 stratégiában meghatározott célkitűzéseknek kell eleget tenni, amely az Európai Unió által elfogadott egyéb stratégiáknak, köztük a Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 programnak a megvalósítását, teljesítését szolgálja a hazai viszonyok között. A következő, V. Nemzeti Környezetvédelmi Programban kiemelt prioritást kap a tájvédelem, az élőhelyek védelme.

A hatályos Környezetvédelmi Program feltárja országos szinten a környezeti állapot jellemzőit, aktuális és várható tendenciákat, befolyásoló tényezőket. Mindezek alapján három fő csoport különíthető el:

- Életminőség és emberi egészség javítása
- A környezeti elemek (levegő, víz, talaj) minőségének megfelelő állapota elengedhetetlen az egészséges környezet kialakításához, fenntartásához. Nemzetközi célkitűzésekhez kapcsolódva csökkenteni kell a környezeti elemekre irányuló terhelések mértékét mind lokális, térségi, mind országos szinten.
- A célok elérésében nagy szerepet játszik a települési infrastruktúra fejlesztése, a környezet-egészségügyi feltételek javítása.

- Természeti értékek és erőforrások
 - Magyarország Alaptörvénye értelmében a természeti erőforrások védelmét biztosítani kell. Ehhez a célhoz kapcsolódnak egyéb stratégiák is, mint például a Víz Keretirányelv, amely a vízkészletek védelmére, ökológiai állapotának javítására, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodásra helyezi a hangsúlyt.
 - Kiemelt cél a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, az ökoszisztémák, életközösségek működőképességének megőrzése.
 - Erőforrások takarékos és hatékony hasznosítása:
 - Elsődleges cél a fenntartható energia-fogyasztás és -felhasználás, a környezetet terhelő folyamatok (többek között hulladéklerakás) csökkentése, a megújuló energiaforrások használatának erősítése, a fenntartható tájgazdálkodás megalapozása.
- A 2.2. fejezetben részletezett módosítások, fejlesztési irányok és az NKP stratégiai céljainak kapcsolatát a következő táblázat szemlélteti.

Területfelhasználási kategória		Kapcsolat a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020 (NKP) stratégiai célkitűzéseivel
Hatályos	Tervezett	
1.1 Falusias lakóterület		
Gksz	Lf	A tervezett kijelölés a hatályos területfelhasználási övezet módosításával a településen tapasztalható, illetve a jövőben is várható demográfiai mutatókra alapoz. Az NKP stratégiai célkitűzéseire hozzájárul: <ul style="list-style-type: none"> • A település szempontjából leginkább megfelelő beépítési övezet kerül meghatározásra • A módosítás nem veszélyeztet természeti, táji értékeket, a környezet állapotában jelentős módosulást nem eredményez.
Gksz: kereskedelmi-gazdasági terület; Lf: falusias lakóterület		
2.1 Mezőgazdasági terület		
Mk	Má	A kijelölt területek valós használata mezőgazdasági művelés, így a területen legalkalmasabb területfelhasználási övezet kerül kijelölésre. A módosítás az NKP stratégiai céljai közül elsősorban a fenntartható tájgazdálkodás, a helyi erőforrások megfelelő mértékű kihasználását segíti elő.
Ev		
Ev: védelmi célú erdőterület; Má: általános mezőgazdasági terület; Mk: kertes mezőgazdasági terület		
2.2 Különleges beépítésre nem szánt terület		
Eg	Beépítésre nem szánt különleges zöldterület övezete	A kijelölt terület a valóságban nem áll erdőborítás alatt és nem is része erdészeti üzemtervezett erdőnek. A tervezett övezet a beépítést korlátozza, így változás a zöldfelületi mutatóban nem jelenik meg, a területen legalkalmasabb területfelhasználási övezet kerül kijelölésre. A módosítás az NKP stratégiai céljai közül elsősorban a fenntartható tájgazdálkodás, a helyi erőforrások megfelelő mértékű kihasználását, illetve az ökológiai rendszerek megtartását segíti elő.
Eg: gazdasági célú erdőterület		

A következő táblázatban összefoglalóan szemléltetjük a 2018. évi CXXXIX. tv. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (MaTrT) szóló 2018. évi CXXXIX. tv. országos övezeteinek és a Vas Megyei Területrendezési Terv (VMTrT) mellékleteinek érintettségét Iklanberény községre vonatkoztatva. A vonatkozó övezetek részletezése a Megalapozó és Alátámasztó munkarészekben olvasható.

Összességében megállapítható, hogy a településen tervezett területfelhasználás-módosítások, átsorolások a felsőbb szintű tervek előírásaival nem ellentétesek.

Térségi övezet megnevezése	Iklanberény közigazgatási területét	
	érinti	nem érinti
2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről, illetve a Területrendezési Tervek Készítésének és Alkalmazásának Kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MVM rendelet alapján:		
1. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
2. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete		x
3. Tájvédelmi terület övezete		x
3/1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete	x	
3/2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
3/3. Erdők övezete	x	
3/4. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések		x
3/5. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések		x
4. Vízminőség-védelmi terület övezete		x
5. Nagyvízi meder övezete		x
6. VTT-tározók övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv (4/2021. (II. 15.) rendelet) alapján:		
3.1. Ökológiai hálózat övezetei	x	
3.2. Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezetei	x	
3.3. Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete	x	
3.4. Tájvédelmi terület övezete		x
3.5. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete		x
3.6. Vízminőség-védelmi terület övezete		x
3.7. Nagyvízi meder övezete		x
3.8. Honvédelmi és katonai célú terület övezete		x
3.9. Ásványi nyersanyagvagyon övezete		x
3.10. Földtani veszélyforrás terület övezete		x
3.11.1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.4. Víz tározási fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv ajánlásai (193/2010. (XI. 26.) határozat) alapján a következő övezetek érintik Iklanberényt:		
A) sz. melléklet – Erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas területek övezete, mezőgazdasági művelésre másodlagosan alkalmas területek övezete	x	
C) sz. melléklet – Szélerőmű elhelyezésére vizsgálat alá vonható terület övezete	x	
D) sz. melléklet – Új beépítésre szánt terület kijelölést korlátozó – összesítő övezet	x	

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

Levegőtisztaság-védelem

Iklanberény nem tartozik levegőterheltségi zónába a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján. A légszennyező anyagok koncentrációja nem magas, elsősorban lakossági eredetű, például fűtésből, közlekedésből származó szennyezések jellemzőek. A településen nincs nagyüzemi állattartás, jelentős ipari-gazdasági létesítmény, amelyek nagy terhelést jelentenének.

A tervezett módosítások várhatóan nem befolyásolják érdemben a meglévő kibocsátásokat, jelentős légszennyezés nem várható. A kismértékű lakóterület növekedés a lakossági fűtésből eredő szennyezőanyagok kibocsátási értékét kissé növelheti, de ez a terhelés csökkenthető korszerű fűtéstechnológiai módszerek alkalmazásával.

A mezőgazdasági forgalom település lakóövezeteinek érintése nélküli átvezetése kedvező hatású.

A szomszédos települések fejlesztési elképzelésit is fontos figyelemmel követni, hogy az azokon történő beruházások során se legyenek a település környezeti értékeit – levegőtisztaságát – érdemben befolyásoló, negatív irányba elmozdító hatások.

Talajvédelem

A település külterületének nagy része jó, kis területen pedig kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetébe sorolt, amelyek legnagyobb része intenzív művelés alatt áll. A nagytáblás szántóföldi gazdálkodás több tájhasználati konfliktus forrását is képezi. Talajvédelmi szempontból a túlzott kemikália-használat, a talajtömörödés, az erózió és a defláció jelentkezhethet a területen.

A hatályos tervben foglaltak szerint nem várható a módosításokkal érintett területeken fokozottabb terhelés talajvédelmi szempontból. Azon területeken, ahol a hatályos tervhez képest átsorolás történt (véderdőből mezőgazdasági terület területfelhasználási kategóriába), a valós területhasználat érvényesül, erdő nem kerül megszüntetésre.

Vízvédelem

A felsőbb szintű tervek alapján vízminőség-védelmi terület övezete nem érinti a község területét, viszont a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny területnek minősül. Vízfolyása a Metőc-patak, amely nagyon alacsony vízhozammal bír, aszályos időszakokban gyakran kiszárad. A mezőgazdasági területeken, a parcellák között kisebb árkok, csatornák húzódnak. Mindezek vízminőségére az intenzív mezőgazdasági művelés fokozott terhelést jelent. Belvízi elöntés szempontjából a község területe nem veszélyeztetett. A Büki Gyógyfürdő termálkútjainak hidrogeológiai „C” védőidomának kiterjedése eléri Iklanberény területét is, de a meghatározott belső, külső és a hidrogeológiai védőidomoknak nincs felszíni metszete.

A településen kiépített ivóvíz és szennyvízcsatorna-hálózat üzemel, amely a Sopronvíz Zrt. működtetése alá tartozik.

A tervezett módosításokkal vízminőség-védelmi szempontból környezeti terhelés nem várható, de fokozott figyelemmel kell lenni minden beruházás esetében a vízháztartási viszonyok és a vízminőség védelmére, romlásának elkerülésére. A napjainkban egyre inkább fokozódó klímaváltozás lokális szintű következményeinek (gyakoribb aszályos időszakok, hőhullámok és villámárvizek) ellensúlyozására helyi szintű lépéseket is szükséges tenni, amelyek a jövőbeni fejlesztések irányát nagyban meghatározzák (pl. szikkasztás, csapadékvíz-tározási és -hasznosítási lehetőségek bővítése, vízáteresztő burkolatok alkalmazása).

Előzetesen elvárt a szennyezett és szennyezéstől mentes csapadékvizek különválasztása, elkülönített kezelése. A későbbi működés optimalizálásával, megfelelő technológia megvalósításával a környezetterhelés minimalizálható.

Zaj- és rezgésvédelem

Iklanberény területén nem működik olyan ipari-gazdasági létesítmény, illetve a jelenlegi közlekedésből eredő terhelés sem akkora mértékű, hogy jelentős zaj- és rezgésterhelés alakuljon ki.

A tervezett módosítások, övezeti átsorolások következtében nem várható többletterhelés zaj és rezgés tekintetében.

A mezőgazdasági forgalom település lakóövezeteinek érintése nélküli átvezetése a levegőtisztaság-védelemhez hasonlóan kedvező: csökken a forgalomból eredő zajterhelés.

Hulladékgazdálkodás

A tervezett módosítás alapvetően nem befolyásolja a település hulladékgazdálkodási helyzetét.

Természetvédelem

A településen nem található természetvédelmi szempontból kiemelten kezelendő, értékes terület, sem ex lege védelem alatt terület, valamint nyilvántartott egyedi tájérték sem. Az ÉNy-i határ közelében húzódó erdőfolt az Országos Ökológiai Hálózat magterületének része. A tervezett módosítások, területfelhasználás-váltások természeti értéket nem veszélyeztetnek, a természeti környezet állapotában várhatóan jelentős változást nem jelentenek.

Régészeti emlékek feltárhatóságának, megmaradásának, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei

A régészetet érintő kérdéseket a községre készült örökségvédelmi hatástanulmány részletesen kifejti. Helyben megőrzendő, reprezentatív és bemutatásra érdemes régészeti emléket az 1. lelőhelyen találunk. Amennyiben az itt lévő középkori kápolna falmaradványai még nem károsodtak jelentős mértékben, akkor javasolható azok régészeti feltárását követő konzerválása, részleges helyreállítása és megfelelő körülmények között történő bemutatása.

A 2. lelőhely területén folyó intenzív talajművelésnek, főként a mélyszántásnak negatív hatásai vannak. A lelőhelyek területén előnyben kellene részesíteni a kis mélységű és minimális talajforgatással járó művelési módokat.

Fontos megjegyezni, hogy mindkét tárgyalt lelőhely lakóterületen található. A különféle építkezések és infrastrukturális beruházások miatt a lelőhelyeken a régészeti jelenségek bolygatottsága nagymértékű lehet, és veszélyeztetettségük a jövőben is fennáll.

A 2. lelőhely területének nagyobb része még beépítetlen, jelenleg mezőgazdasági művelés alatt áll. Itt az esetleges jövőbeni építkezések régészeti értékeket veszélyeztetnek. Az engedélyeztetési eljárások során a hatóság különféle szempontok figyelembe vételével döntést hoz majd arról, hogy engedélyezi-e az egyes fejlesztéseket, s ha igen, milyen feltételekkel járul hozzá az engedély megadásához.

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

A településrendezési eszközök felülvizsgálata a szakhatósági javaslatok, észrevételek figyelembe vételével zajlott, amelyek környezetvédelmi szempontú tartalmát, vonatkozását a következő táblázat foglalja össze. Összességében kevés szakhatósági észrevétel áll rendelkezésre, valamint hiányos a partnerközségek állásfoglalása is. A szakhatósági tájékoztatásokban a környezeti értékeléssel kapcsolatosan konkrétumokat megfogalmazó észrevétel, vélemény szinte nem olvasható. Kiemelendő a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság észrevétele, amelyben megállapítják, hogy a településrendezési terv felülvizsgálata során nem várható a környezet állapotát befolyásoló, károsító tevékenység.

A tervezett módosítások környezeti elemekre gyakorolt hatása nem jelentős, beruházás nem várható, ezáltal a részletes, hatótényezők szerinti csoportosítástól jelen környezeti értékelésben eltekintünk.

Szakhatóság/illetékes szervezet	Észrevétel, javaslat
Vas Megyei Kormányhivatal, Agrárügyi Főosztály, Erdészeti Osztály	Az előzetes tájékoztatásában a környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.

Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Véleményükben felhívják a figyelmet a környezeti értékelés készítésének szükségességére a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletre hivatkozva, valamint megállapítják, hogy a „ <i>tervezett módosítások megvalósulása során a vizek mennyiségi és minőségi védelmére vonatkozóan nem várható jelentős környezeti hatás</i> ”.
Vas Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Főosztály, Közegészségügyi Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.

04/2; 04/3; 04/4 hrsz-ú telkeken kijelölt 20 m széles véderdősáv	Ev	Má	A község temetője körül kijelölt véderdősáv megszüntetése tervezett. A temető kerítéssel körbevett területén fásítás, határoló növényssáv található, amely vizuális szempontból pozitív. A véderdősáv a hatályos terven tervezett, amely nem valósult meg napjainkig, ezáltal a valós területhasználatban, a környezet állapotában nem lesz számottevő változás.
2.2 Különleges beépítésre nem szánt terület			
02/3	Eg	Beépítésre nem szánt különleges zöldfelület övezete	A belterület D-i részén, az 55/2 hrsz-ú telek folytatásaként a hatályos terven gazdasági célú erdőterületként jelölt terület a valós területfelhasználásnak megfelelően beépítésre nem szánt különleges zöldterület kategóriába kerül. A módosítás nem jelent negatív irányú változást.
Eg: gazdasági célú erdőterület			

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárássra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások – a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel

A tervezett módosítások várható környezeti, természeti és táji hatásait összegzi a következő táblázat.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória		Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból
	Hatályos	Tervezett	
1. Beépítésre szánt területek			
1.1 Falusias lakóterület			
	Gksz: kereskedelmi-gazdasági terület; Lf: falusias lakóterület		
2. Beépítésre nem szánt területek			
2.1. Mezőgazdasági terület			
034/1 – 034/19	Mk	Má	A község É-i részén található területen a valós területhasználathoz (szántóföldi művelés) igazodva kerülnek átsorolásra a nevezett hrsz-ú telkek. A módosítással környezeti, természeti és táji szempontból változás nem várható.
	Má: általános mezőgazdasági terület; Mk: kertes mezőgazdasági terület		

A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

A tervezett területfelhasználás-módosítások, átsorolások várhatóan nem eredményeznek jelentős hatást, nem okoznak visszafordíthatatlan károkat a környezeti elemek jelenlegi állapotában.

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel

A tervezett módosítások során a valós területfelhasználásnak megfelelő övezetek kerülnek kijelölésre, amely nem jelent környezeti szempontból negatív hatást. A falusias lakóövezet kijelölése nem jelent jelentős többletterhelést a környezeti elemekre nézve, viszont ebben az esetben fontos kiemelni az esetlegesen megjelenő negatív hatások ellensúlyozására tett intézkedések fontosságát, amelyeket a 2.6. fejezetben részletezünk.

A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása

A településrendezési terv a helyi építési szabályzat előírásaiban foglalja össze részletesen mindazokat a feltételeket, amelyek együttes betartásával lehet az adott övezetben építési, fejlesztési tevékenységet végezni.

A falusias lakóterület kijelölésénél ügyelni kell a településképi illeszkedésre, mind az anyaghasználat, mind a színalkalmazás, mind az épületek, építmények méretének meghatározása terén. Ehhez a Településarculati Kézikönyvet, valamint a Településképi Rendeletet kell figyelembe venni.

A tervben előírányzott módosítások kis területet érintenek, illetve jelentős befolyást nem eredményeznek. A hatályos településrendezési eszközökben, illetve a tervezett állapot szerint falusias lakóterület övezetbe sorolt területeken, ahol még nem jelent meg beépítés, törekedni kell a környezeti, természeti és táji szempontból az esetlegesen fellépő negatív hatások elkerülésére, csökkentésére, valamint megelőzésére.

Épületek, építmények létesítését a Településarculati Kézikönyvre, a település Településképi Rendeletére alapozva, a helyi sajátosságokhoz, a táj karakteréhez igazodva kell véghez vinni. Épületek, építmények tájban történő elhelyezésénél tájba illesztési tanulmány készítése indokolt.

Amennyiben a hatályos szabályozás előírja, építészeti-műszaki dokumentációt kell készíteni az építésügyi hatósági eljárások során az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet tartalmi követelményei alapján.

Mint minden terv során, a településen történő bármely fejlesztés, beruházás során figyelemmel kell lenni a *Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvényben* foglaltakra.

A tervben előírányzott módosítások az eddigi, jellemzően antropogén behatás alatt álló (intenzív szántóföldi művelés) területek karakterét nem módosítja. Törekedni kell az egységes, összefüggő települési zöldinfrastruktúra hálózat fejlesztésére, amely a pozitív tájképi hatása mellett hozzájárul a klímavédelmi célok eléréséhez, a biodiverzitás növeléséhez is és a település élhetőségének, fejlesztési potenciáljának erősítéséhez.

Elsődleges cél kell, hogy legyen a jelenlegi kedvező környezeti körülmények fenntartása, valamint a megfelelő szennyvíz-közműhálózat kialakítása (elvezetés és vízkezelés) elsődleges szempontként jelentkeznek.

További lehetőség a csapadékvizek hasznosítási lehetőségeinek vizsgálata, illetve a megoldási lehetőségek kidolgozása (mind egyedi, mind közösségi szinten).

A megújuló energia hasznosításának lehetőségét is célszerű szem előtt tartani.

Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A településrendezési terv a kialakult állapot megtartását, a környezeti állapotok szintentartását, vagy javítását célozta meg. A meglévő természeti-környezeti állapotra negatív, vagy visszafordíthatatlan hatással lévő fejlesztéseket, beruházásokat nem tartalmaz.

Iklanberény esetében nem készült több tervváltozat a településrendezési eszközök felülvizsgálata során, így a várható környezeti hatásokat a tervezett változat alapján értékeltük jelen dokumentumban. A településrendezési eszközök felülvizsgálata során kijelölt módosítások nem befolyásolják érdemben a környezet állapotát sem települési, sem pedig térségi szinten. A meghatározott módosítások végrehajtása, ahogyan a 2. fejezet részben részletezésre is került, nem lesz hatással a természetre, tájra, környezet állapotára, így egyéb intézkedések, vizsgálatok, valamint monitorozási intézkedések megfogalmazása nem indokolt.

Valamennyi információra kiterjedő összefoglaló

Jelen környezeti értékelés Iklanberény településrendezési eszközeinek felülvizsgálatához készült a vonatkozó kormányrendelet tartalmi követelményeinek megfelelően.

A környezeti értékelés célja feltárni a települések fejlesztési elképzelései, tervezett beruházásai környezetre gyakorolt hatásait, majd azokra javaslatok megfogalmazásával elősegíteni, hogy a településrendezési eszközökben megfogalmazott távlati célok környezettel minél erősebb összhangja érvényesüljön.

A fentiekben részletezésre kerültek az Iklanberény esetében meghatározott módosítási, területfelhasználás-átsorolási igények, tervezetek, amelyek jellemzően kisebb módosításokat tartalmaznak. A hatályos településrendezési tervben szereplő területfelhasználási kategóriákhoz képest nagymérvű átalakítást nem eredményező övezeti átsorolásokra kerül sor, a valóságos használattól jelentősen eltérő, új területfelhasználási kategóriák nem kerülnek kijelölésre.

A település esetében kiemelt természetvédelmi oltalom alatt álló terület nem határolható le a rendelkezésre álló adatok alapján, csupán egy erdőfolt érintett az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetével, amelyet a településrendezési eszközök módosítása nem érint.

Iklanberény a környező településekkel együtt átalakított, az antropogén behatás mértéke jelentős (intenzív mezőgazdasági művelés). Természet közelinek nevezhető terület elenyésző mértékben van jelen. Mindezek következtében a táj érzékenysége nem kiemelt, de a fennálló környezeti állapotokra minden tervezés, fejlesztés során fokozott figyelemmel kell lenni.

Összességében elmondható, hogy a tervezett módosítások jelentős változást nem eredményeznek a település egésze és a környező települések tekintetében sem rövid, sem pedig hosszú távon, így

várhatóan nem keletkezik majd negatív, környezetre káros hatás mindezek elfogadása, végrehajtása során.

4.12 A településképi rendelettel való összhang igazolása

A településképi rendelet rajzi melléklete körülhatárolja a településképi szempontból meghatározó területet, a hagyományt őrző történeti településrészt. A szabályozási terven az Lf-1, Lf-2, Vt és Zkk építési övezeteket/övezeteket érinti.

Az Lf-1 övezetben sorakoznak a község helyi egyedi védelem alatt álló épületei, ezeket a szabályozási terv besötétítve ábrázolja, a Településképi rendelet pedig a tulajdonosok védelemmel kapcsolatos kötelezettségeit felsorolja.

Iklanberény mind telekszerkezetét, mind az épületállományának nagy részét tekintve falusias jellegű település, ennek őrzését a Helyi Építési Szabályzat 2.számú melléklete az épületek telken való elhelyezésére, nagyságrendjére vonatkozóan szabályozza. A Településképi Rendelet pedig a történeti településrészen az épületek külső felületének anyaghasználatát határozza meg, szintén a falusias jellegét szem előtt tartva.